

**DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZY
814 92 BRATISLAVA 1, Špitálska 7**

Kontinuálne vzdelávanie

DIŠTANČNÁ PRÁCA
(resp. **ZÁVEREČNÁ PREZENTÁCIA**)

Ing., Mgr. Renáta MIKULOVÁ

Druh kontinuálneho vzdelávania: aktualizáčn é

Názov vzdelávacieho programu:

Kurikulum predmetu katolíckeho náboženstva/náboženskej výchovy

Číslo rozhodnutia o akreditácii: 235/2010-KV

Doba platnosti akreditácie programu: do 31. decembra 2015

Bratislava
2011

Súhlas s uverejnením dištančnej práce v elektronickej podobe

Meno účastníka kontinuálneho vzdelávania:

Názov práce:

Svojím podpisom potvrdzujem súhlas s uverejnením uvedenej dištančnej práce v elektronickej forme vo formáte pdf na internetovej stránke Diecézneho katechetického úradu v Bratislave.

v Bratislave 21.11.2011
miesto a dátum

Renáta Mikulová
podpis

Ročník: Druhý

Názov vyučovacej hodiny: V záhrade života

Ciele vyučovacej hodiny:

Kognitívny: Reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade. Prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra.

Afektívny: Stvorený svet vnímať ako prejav Božej lásky a starostlivosti. Rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom. Na modelovej situácii spoznať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím.

Psychomotorický: Prejaviť radosť a vdornosť zo stvoriteľského diela. Výtvarne vyjadriť biblický príbeh o rajskej záhrade.

Kľúčové pojmy: Božie dielo, príroda, záhrada, strom poznania dobra a zla, láska, šťastie, radosť, krása, dobro, anjeli, práca, spokojnosť, poslušnosť, strata záhrady, hriech, záchranca.

Kľúčové kompetencie: Rozvoj kompetencií

1. K učeniu sa:

Žiak:

- je otvorený pre tvorivé myslenie
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

2. K riešeniu problémov:

Žiak:

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako zásadu vlastného konania

3. Komunikačné:

Žiak:

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane
- účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu

4. Sociálne a interpersonálne:

Žiak:

- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

5. Občianske:

Žiak:

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty
- vyvážene chápe svoj osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam

6. Pracovné:

Žiak:

- Prácu vníma ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

7. Existenciálne:

Žiak:

- má základný náhľad k pochopeniu princípu hriechu ako slobodného a dobrovoľného prerušenia vzťahu s Bohom zo strany človeka
- objavuje zmysel pravdy a spravodlivosti
- osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený na tomto základe stanoviť si nové životné ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu priateľstva, manželstva, rodiny

Metódy:**Motivačné:**

- motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učiva)
- motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)

Expozičné:

- vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva)
- rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov)
- demonštračná metóda (demonštrácia obrazov)

Problémové:

- Heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)

Aktivizujúce:

- Diskusia (vzájomná výmena názorov)
- Dramatizácia (plánovaný dramatizovaný prednes príbehu)

Fixačné:

- Metódy opakovania a precvičovania(ústne a písomné, domáca úloha)

Obsahový štandard: Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody, svet – prejav dôvery Boha voči človeku, obraz rajskej záhrady, výchova k úcte k životu a zodpovednosti za prírodu.

Výkonový štandard: Žiak vie porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet, vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti, prejavíť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia, reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra, na príkladoch rozlíšiť dobro od zla, na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím

Medzipredmetové vzťahy: Osobnostný a sociálny rozvoj – žiak rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé stránky, je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia

Stratégia: Kombinovaná.

Pomôcky: Interaktívna tabuľa (IT), pracovné zošity(PZ), prílohy z metodickéj príručky, dataprojektor, PC, DVD prehrávač, DVD Starý zákon, obraz Adama a Evy v raji, obraz predstavujúci pokušenie, obrazy anjelov dobrých aj zlých, malé obrázky anjelov strážcov na rozdávanie deťom.

Priebeh vyučovacej hodiny:

Úvod: Privítanie a katolícky pozdrav: Pochválený buď Ježiš Kristus!, stíšenie – prežehnanie, modlitba Otče náš s ukazovaním pomocou učiteľa, Zdravas Mária (podľa možnosti 1. desiatok sv. ruženca), alebo spev s ukazovaním.....Či si malý a či veľký, Boh ťa má rád, Aleluja Aleluja šabalaba, Keď Ježiško bol maličký nikdy neleňošil (Podhradská-Čanaky) - (*sociálne a interpersonálne kompetencie - príjemná atmosféra v triednom tíme, ohľaduplnosť, upevňovanie medziludských vzťahov*), zápis do TK (*môže byť pri kreslení do PZ – dokončenie z minulej hodiny*)

Opakovanie: Čo sme si mali priniesť na dnešnú hodinu? Na minulej sme hovorili: (*prezentácia obrazov*) čo má človek a zvieratá spoločné, čím sa líšime od zvierat, čo môže robiť človek a čo nemôžu robiť zvieratá, čím človek rozmýšľa, chce, miluje, učí sa? Od zvierat sa líšime dušou. Dušu máme od Pána Boha. Dušou sa podobáme Bohu. Duša nikdy nezomrie – je nesmrtená. Dušou milujeme Pána Boha, rodičov i kamarátov. Dušou sa učíme. Človek dokáže ňou milovať, chcieť byť dobrý, učiť sa, veriť Bohu, oslavovať ho, ďakovať mu, prosiť ho...Duša je neviditeľná. (*Žiak rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania, pojmy vníma ako životnú skúsenosť - komp. k učeniu sa, zapája sa do diskusie, formuluje svoje myšlienky – komunikačné kompetencie, pozitívny obraz o sebe – sociálne komp., uznáva dôstojnosť človeka stvoreného na obraz Boží - existenciálne kompetencie.*)

Oznámenie témy: Nadpis témy – **V záhrade života**

Hlavná časť: *Prezentácia:* Boh povedal: Urobme človeka na náš obraz, aby ma poznal, miloval, slúžil mi, aj ja ho budem veľmi milovať, ostane istý čas na zemi a potom ho dám do neba k anjelom. Pán Boh stvoril človeka zo zeme (z prvkov zeme) a vdýchol do neho dušu. Adam = muž zo zeme, postavil ho do peknej záhrady, zveril mu všetko, čo stvoril, všetko mohol používať, nič mu nechýbalo, všetko bolo dobré a krásne – stromy, kvety, lesy, lúky, zvieratá, rieky,...všetko mu patrilo od Boha, nemusel sa ničoho báť, vedel že nezomrie, že nemusí trpieť, nebol chorý. Poznal Pána Boha a cítil, že ho Boh miluje. Boh zakázal Adamovi dotýkať sa stromu poznania dobra a zla aby nezomrel (*kognitívny cieľ- spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra*). Ako povie dobrá mama: Nedotýkaj sa ohňa, popáliš sa.... Adam rád poslúchol. Vedel, že Boh ho miluje a chce mu dobre. Pán Boh dal Adamovi manželku Evu. Eva = matka živých. Adam a Eva boli šťastní, lebo milovali a poslúchali Pána Boha ako anjeli. Nepoznali bolesť, strach, trápenie, smútok, práca im bola radosťou, bola krásna, robila ich šťastnými, darilo sa im všetko čo robili...Pán Boh bol šťastný, že má tie dve dobré duše. Hľadel na Adama a Evu ako otec na svoje deti. Pán Boh miluje každého človeka (*kognitívny cieľ - reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade, komunikačné kompetencie - žiak objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu, pracovné kompetencie – práca ako dobro a šťastie vlastné i druhých*).

1. Aktivita: Na IT čítame a dopĺňame text Svätého písma (SP) o stvorení človeka správnymi slovami alebo obrázkami (*kognitívny cieľ- spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha*) – žiaci sa striedajú na IT. Spev s ukazovaním a s videozáznamom speváckeho zboru na IT – Boh ľúbi ma takého aký som... (*afektívny cieľ - stvorený svet vnímať ako prejav Božej lásky a starostlivosti, psychomotorický cieľ - prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela*).

Prezentácia - pokračovanie: Boh dal každému človeku pri narodení ochrancu – anjela. Boh stvoril anjelov, neviditeľne duchovné bytosti, ktoré slúžia Bohu. Boh riadi svet pomocou anjelov. Všetci anjeli boli dobrí, keď ich Boh stvoril. Mnohí anjeli povedali spolu so svojim vodcom sv. Michalom Archanjelom: My chceme poslúchať Pána Boha, my ho milujeme, nechceme odísť od neho, nikto sa nesmie odlúčiť od Pána Boha (kognitívny cieľ- spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra). Niektorí ale odmietli slúžiť Bohu, povedali si: my sme ako Boh, takí múdri, nebudeme poslúchať, zhrešili pýchou, stali sa zlými anjelmi. Nastal boj medzi zlými a dobrými anjelmi. Zlí museli z neba von aj so svojim vodcom Luciferom. Zlí anjeli nemilujú Boha ani ľudí. Závidia nám, že my sa môžeme dostať do neba. Snažia sa nás oklamať, aby sme neposlúchli Pána Boha aj my. Zlí anjeli navádzajú ľudí na zlé (afektívny cieľ - rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom, na stvorených anjeloch spoznať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím, existenciálne kompetencie: žiak má základný náhľad k pochopeniu princípu hriechu ako slobodného a dobrovoľného prerušenia vzťahu s Bohom zo strany človeka, objavuje zmysel pravdy a spravodlivosti, osvoji si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený na tomto základe stanoviť si nové životné ciele..)

2. Aktivita: Na IT deti pomenúvajú a presúvajú jednotlivé skutky k dobrému alebo zlému anjelovi – kto nám hovorí v duši, dobrý alebo zlý anjel (afektívny cieľ - schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom, kompetencie k riešeniu problémov: žiak vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému).

Prezentácia – pokračovanie: Zlí anjel naviedol Adama a Evu, hovoril im: nezomriete, budete ako Boh. Poslúchli zlého anjela, zobrali zo stromu poznania dobra a zla, urobili hriech – neposlúchli Pána Boha. Začali sa báť, vyhovárať jeden na druhého, poznali strach, necítili sa pri Bohu dobre, cítili smútok, nešťastie, hanbili sa, tak ako zlí anjeli, museli odísť z raja. Museli odísť od Pána Boha. Pri Bohu nemôže byť nijaké zlo. Práca sa im stala ťažká, poznali choroby, bolesť, utrpenie, príroda im neslúžila ako predtým (sucho, neúroda, povodne...) a nakoniec museli zomrieť. Hriech je najväčším nešťastím človeka, lebo nemôže byť pri Bohu, stratí nebo, hriech vyháňa dobrých anjelov z duše. Chceli dobro ale poznali aj zlo, boli nespokojní. Cítili, že zničili priateľstvo s Bohom pre seba i pre svoje deti. Ako bohatý človek keď stratí svoj majetok zanechá svoje deti v chudobe.

Adam a Eva plakali, ľutovali čo urobili, báli sa smrti a hovorili: Budeme sa môcť ešte vrátiť k Bohu. Človek vie pokaziť, zničiť, ale nedokáže stvoriť nové. To vie len Boh: oživiť mŕtveho, stvoriť nové... (Afektívny cieľ - na modelovej situácii spoznať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím). Boh videl, že Adam a Eva úprimne ľutujú hriech a sľúbil že on to napraví. Pán Boh im sľúbil záchrancu od Zla – vykupiteľa. Záchrana od zla bude ťažká, bolestná, namáhavá, to dokáže len Boží Syn – Vykupiteľ. Boh miluje človeka, dá svoj život za každého (existenciálne kompetencie: žiak objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života, objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera, objavuje zmysel života.)

3. Aktivita: Spev s ukazovaním a s videozáznamom speváckeho zboru na IT – Boh ťa miluje, Kto je pánom džungle,... výtvarné vyjadrenie príbehu o Rajskej záhrade do pracovného zošita, doplnenie predpísanej pracovnej úlohy č.2: Zem bude Božou záhradou len vtedy, keď budeme milovať Boha, poslúchať ho, vzájomne si pomáhať a mať sa radi (Psychomotorický cieľ - prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela, výtvarne vyjadriť biblický príbeh

o rajskej záhrade, kompetencie k učeniu sa - žiak je otvorený pre tvorivé myslenie, sociálne kompetencie - žiak sa podieľa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada, angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba, občianske kompetencie).

Fixačná časť a zhrnutie:

Pán Boh stvoril človeka zo zeme (z prvkov zeme) a vdýchol do neho dušu. Prví ľudia sa volali Adama a Eva. Bývali v raji. Boh dal každému človeku pri narodení ochrancu – anjela. Dobrí anjeli dávajú ľuďom do duše dobré myšlienky. Dobrí anjeli milujú Pána Boha. Zlí anjeli nahovárajú ľuďom na zlé. Zlí anjeli klamú ľudí aby poznali zlo. Pri Bohu nemôže byť nijaké zlo. Adam a Eva neposlúchli Pána Boha. Urobili hriech neposlušnosti. Adam a Eva boli nešťastní. Práca im bola ťažká. Museli veľa trpieť a zomrieť. Hriech je najväčším nešťastím človeka. Človek nedokáže zničiť zlo. To dokáže len Boh. Boh sľúbil Adamovi a Eve záchrancu od zla – vykupiteľa. Vykupiteľ musel všetko zlo odtrpieť za nás. Boh odpúšťa svojim deťom, keď ľutujú svoj hriech.

Na zopakovanie učiva možno použiť DVD SZ I/2. príbeh – V pote tváre, alebo deti nacvičíme dramatizovaný prednes príbehu (metódy aktivizujúce - dramatizácia a fixačné metódy - opakovanie a domáca úloha, psychomotorický cieľ.)

Zadanie domácej úlohy: Dokončiť úlohu v pracovnom zošite a vyfarbiť, predsavzatie: každý deň z lásky k Bohu poslúchnem jeden príkaz od rodičov alebo učiteľov alebo prosbu spolužiaka o pomoc (kompetencie k riešeniu problémov – žiak predchádza konfliktom, postoj vzájomnej tolerancie vníma ako zásadu vlastného konania).

Záver hodiny: Modlitba: Sláva Otcu, Ó, Mária, bez poškvry počatá..., Svätí anjeli ochraňujte nás! Poriadok v triede – vyloženie stoličiek, upratanie.

Použitá literatúra:

Metodická príručka pre druhý ročník – Cesta dôvery, obrazová príloha k MP

Kurikulum predmetu náboženstvo/náboženská výchova, KPKC

Mons. Viktor Trstenský: Katechizmus pre najmenších, 1993

Sväté písmo – Starý zákon, Genezis 1,26

DVD Starý zákon – animované príbehy – studio Lux 2010

Prezentácia – Stvorenie sveta, Mgr. Jozef Pikna

Obrázky z prehľadávača internetu z oblasti bibliie: Adam a Eva, anjeli, dobré a zlé skutky